Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister
27/4

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

NnavV en NvW Implementatiewet kapitaalvereisten 2026

Datum
24 april 2026

Notanummer
2026-0000155195

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief TK
2. Nota naar aanleiding van het verslag
3. Nota van wijziging

Aanleiding

De vaste commissie voor Financiën heeft op 3 maart jl. verslag uitgebracht over het wetsvoorstel Implementatiewet kapitaalvereisten 2026. In bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag worden de vragen uit het verslag beantwoord. Tevens is een nota van wijziging ter verbetering van het wetsvoorstel bijgevoegd.

Beslispunten

- Graag uw akkoord met indiening van de nota naar aanleiding van het verslag en de nota van wijziging bij de Tweede Kamer. U wordt verzocht daartoe de volgende stukken te onderteken:
  - de aanbiedingsbrief aan de voorzitter van de Tweede Kamer (bijlage 1);
  - de nota naar aanleiding van het verslag (bijlage 2);
  - de toelichting bij de nota van wijziging (bijlage 3);
- Graag ook uw akkoord met het openbaar maken van deze nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- Het onderhavige wetsvoorstel implementeert Richtlijn (EU) 2024/161, die wijzigingen bevat van de richtlijn kapitaalvereisten voor banken (CRD). CRD bevat het prudentieel toezichtraamwerk voor banken en grote beleggingsondernemingen en vormt met de verordening kapitaalvereisten (CRR) het prudentieel raamwerk voor banken en grote beleggingsondernemingen. Daarnaast voorziet dit wetsvoorstel in gedeeltelijke implementatie van Richtlijn (EU) 2024/2994 met betrekking tot de blootstellingen van banken en beleggingsondernemingen op centrale tegenpartijen (EMIR 3-richtlijn). Belangrijke onderdelen van het wetsvoorstel betreffen een regime voor bijkantoren van banken uit derde landen en voor prudentieel relevante transacties van banken (zoals fusies en overnames), als ook wijzigingen rond het beheersen van ESG-risico's[1] en de geschiktheid en betrouwbaarheid van sleutelfunctiehouders bij banken..
- De implementatietermijn betrof een zeer korte 18 maanden, waardoor de deadline van 10 januari 2026 niet is gehaald. Inmiddels is een formele ingebrekestelling van de Commissie ontvangen, maar beoogd wordt een inbreukprocedure bij het Europees Hof te voorkomen door zo spoedig mogelijk

[1] Ecologische, sociale en governance-risico's.

de wet in werking te laten treden. Het nieuwe regime voor bancaire dienstverlening door banken uit niet-EU landen treedt pas in werking op 11 januari 2027.
- Er zijn door de fracties van D66, VVD, GroenLinks-PvdA, PVV, CDA, FVD en BBB vragen gesteld, in het bijzonder over het overschrijden van de implementatietermijn en voornoemde (kern)onderdelen van het wetsvoorstel, alsmede over het al dan niet gebruiken van lidstaatopties en regeldruk.
- De nota van wijziging bevat enkele wetstechnische verbeteringen.

Toelichting
- In onderstaand overzicht wordt kort weergegeven wat de beantwoordingslijn is voor de thema's die in het verslag aan de orde komen.

Thema	Vragen Kamerfracties	Voorgestelde beantwoording
1. Overschrijding implementatie termijn	D66, VVD en CDA vragen naar de overschrijding van de implementatietermijn en de reden daarvoor, het contact met de Europese Commissie hierover en de gevolgen van te late implementatie.	Het wetgevingsproces in Nederland duurt gemiddeld twee jaar. De termijn van 18 maanden die gold voor de implementatie van deze richtlijn is aanzienlijk korter en te kort voor een voorstel als het onderhavige. In een vroeg stadium is de Europese Commissie over de (voorziene) vertraging geïnformeerd en de Commissie wordt op de hoogte gehouden van de vorderingen. Inmiddels is een ingebrekestelling van de Commissie ontvangen, maar beoogd wordt een inbreukprocedure bij het Hof te voorkomen. De verwachting is dat de termijnoverschrijding geen materiële gevolgen heeft voor de sector of het toezicht; de huidige Nederlandse wetgeving bevat op hoofdlijnen al de verplichtingen waarin de wijzigingsrichtlijn voorziet.
2. Bazelstandaarden	VVD vraagt naar hoe andere economische machtsblokken omgaan met de finale Bazel III standaarden.	Binnen het Bazels Comité heeft circa 75 procent van de jurisdicties de finale Bazel III-standaarden geïmplementeerd. De meeste andere jurisdicties hebben gecommuniceerd van plan te zijn de finale Bazel-III standaarden te implementeren. In het Verenigd Koninkrijk treedt het pakket per 1 januari 2027 gefaseerd in werking. In maart jl. hebben de Verenigde Staten een nieuw consultatievoorstel gepubliceerd, waarmee kapitaaleisen voor Amerikaanse banken licht worden verlaagd en Bazel III grotendeels wordt ingevoerd.
3. ESG-risico's	D66, PVV, FVD en BBB vragen naar de proportionele toepassing en nut van ESG-risico's, samenloop met CSRD, juridische mogelijkheden om vanwege ESG-risico's contracten open te breken, rapportages, relatie met vestigingsklimaat	De verplichtingen m.b.t. de beheersing van ESG-risico's en het toezicht daarop is gericht op het waarborgen van financiële stabiliteit, niet als instrument voor klimaatbeleid. De bepalingen in de richtlijn gaan uit van een proportionele en risicogebaseerde beoordeling van ESG-risico's, om te voorkomen dat ESG-risicobeoordeling leidt tot onevenredige lasten voor kleinere financiële instellingen.

	en concurrentievermogen, en inzet in Europa.	De verplichting voor banken om (prudentiële transitie-)plannen op te stellen voor ESG-risico's zijn complementair aan de duurzaamheidsrapportageverplichtingen onder de CSRD, waarbij samenhang tussen prudentiële eisen uit CRD/CRR en CSRD-verplichtingen is geborgd. De CRR en CRD vragen van banken om rekening te houden met voor hen relevante prudentiële risico's teneinde een stabiele bankensector te hebben die goed in staat is de reële economie te bedienen. Dit gaat niet in tegen beleid om het vestigingsklimaat te verbeteren en de industrie te behouden. Het kabinet hecht veel waarde aan het versterken van het concurrentievermogen van de Europese economie en zet zich daarom in voor versimpeling van bankregelgeving en verdere integratie van de Europese bankensector.
4. Prudentieel relevante transacties	D66 en VVD vragen naar het nieuwe regime voor prudentieel relevante transacties en de noodzaak voor overgangsrecht.	Het nieuwe regime voor prudentieel relevante transacties lijkt in grote mate op het bestaande regime voor de verklaring van geen bezwaar (vvgb) die een bank moet aanvragen voor bepaalde handelingen op grond van artikel 3:96 van de Wet op het financieel toezicht. Er is daarom niet voorzien in overgangsrecht, de richtlijn laat daar ook geen ruimte toe.
5. Toetsingen van medewerkers met een sleutelfunctie	D66 vraagt naar hoe het nieuwe regime voor medewerkers met een sleutelfunctie zich verhoudt tot het nationale tweede echelon regime.	Met dit wetsvoorstel wordt voor toetsing van beleidsbepalers bij banken niet meer aangesloten bij de huidige definitie van tweede echelon, maar bij de definitie van 'medewerkers met een sleutelfunctie', conform de richtlijn. Dit heeft tot gevolg dat de geschiktheidseisen voor een grotere groep medewerkers van een bank gaan gelden, maar dat de toezichthouder daar in minder gevallen een toets op verricht (enige verlaging van regeldruk).
6. Derde land bijkantorenregime	D66 vraagt naar het verwachte gebruik van het derde land bijkantorenregime.	Op dit moment bevinden zich in Nederland twee derdelandbijkantoren met bijbehorende vergunning waarop het onderhavige kader van toepassing wordt.
7. kapitaalvloer[2]	D66 en FVD vragen naar de kapitaalvloer, de hoeveelheid buffers en het effect van de kapitaalvloer op de kredietruimte.	Gemiddeld liggen de kapitaaleisen in Europa en Nederland rond de optimale bandbreedte en zijn afhankelijk van het risicoprofiel en de systeemrelevantie van een bank. Een directe relatie tussen kapitaaleisen en kredietruimte is niet vast te

[2] Een ondergrens voor de kapitaalvereisten die banken berekenen wanneer ze interne modellen gebruiken. De ondergrens voor de kapitaalvloer wordt ingevoerd om de excessieve variabiliteit van de met interne modellen berekende kapitaalvereisten van banken te verminderen.

		stellen, omdat meerdere factoren, zoals geld- en kapitaalmarktontwikkelingen, van invloed zijn.
8. Lidstaatopties	De belangrijkste vragen van fracties naar de verschillende lidstaatopties die gebruikt zijn, hebben betrekking op: a. De lidstaatoptie om de kapitaalvereisten voor laagrisicohypotheken te verlagen. CDA en FVD vragen naar het effect van deze lidstaatoptie en een vergelijkbare lidstaatoptie voor mkb-ondernemingen. b. De lidstaatoptie omtrent een afkoelingsperiode voor toezichthouders. De VVD vraagt of in Nederland sprake is van een nationale kop. c. De lidstaatoptie voor ex-post toetsing op geschiktheid. VVD vraagt naar nationale koppen in Nederland.	a. Deze lidstaatoptie is een extra infaseringsregeling die het mogelijk maakt om, voor de berekening van de kapitaalvloer, tot en met 2032 de verhoging van kapitaaleisen voor hypotheken die berekend worden op basis van interne modellen uit te stellen. Nederlandse banken hebben al voldoende kapitaal om volledig aan de nieuwe eisen te voldoen, ook zonder gebruik van deze lidstaatoptie. b. Het gebruik van deze lidstaatoptie wordt door de regering niet gezien als een nationale kop. Volgens het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) leidt toepassing van deze lidstaatoptie ook niet tot extra regeldruk. c. Deze lidstaatoptie is specifiek opgenomen voor lidstaten die een 'ex-post' toetsingsregime kennen. In Nederland kennen we een 'ex-ante' toetsingsregime, waardoor deze lidstaatoptie niet van toepassing is en er dus ook geen sprake is van een nationale kop.
9. Regeldruk	De PVV vraagt naar de regeldruk voor banken.	Nederland zet zich op dit moment in Europa ambitieus en actief in voor het verminderen van regeldruk en de complexiteit van de regelgeving voor banken, zonder dat dit ten koste gaat van de financiële stabiliteit. Hiertoe is, in het licht van het verwachte Commissierapport over de concurrentiekracht van banken, op 17 april jl. een non-paper en consultatiereactie gedeeld met de Commissie, die ook met de Tweede Kamer is gedeeld.

Communicatie & Politiek/bestuurlijke context
Geen aanvullende communicatie voorzien.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister
28/9

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

MR agendering t.b.v. RvS advisering Implementatiewet kapitaalvereisten 2026

Datum
22 september 2025
Notanummer
2025-0000139078

Bijlagen
1. MR formulier
2. Voordracht
3. Ontwerp wetsvoorstel
4. Memorie van toelichtin
5. Uitvoeringstoets DNB
6. Advies ATR

Aanleiding

Het ontwerp wetsvoorstel Implementatiewet kapitaalvereisten 2026 is van 30 april tot 29 mei 2025 openbaar geconsulteerd. Hierop zijn 5 consultatiereacties ontvangen. Tevens heeft DNB een uitvoeringstoets uitgevoerd en heeft het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) advies uitgebracht. Het ontwerpbesluit is nu gereed voor advisering door de Raad van State.

Beslispunten

Wij adviseren u in te stemmen met het ontwerp wetsvoorstel. Graag uw akkoord met aanbieding daarvan aan de ministerraad en, mits geen inhoudelijke wijziging, met verzending van het ontwerp wetsvoorstel aan de Raad van State. Daarvoor verzoeken wij u om de volgende stukken te ondertekenen:

- het aanbiedingsformulier voor de ministerraad (bijlage 1);
- de voordracht aan de koning (bijlage 2);
- de memorie van toelichting bij het ontwerp wetsvoorstel (bijlage 3, p. 72).

Kernpunten

- Dit voorstel implementeert Richtlijn (EU) 2024/1619 (CRD VI), die wijzigingen bevat van de richtlijn kapitaalvereisten (CRD). CRD bevat het toezichtraamwerk voor banken en vormt met de verordening kapitaalvereisten (CRR), het prudentieel raamwerk voor banken. Daarnaast voorziet dit wetsvoorstel in implementatie van Richtlijn (EU) 2024/2994 (EMIR 3-richtlijn).
- DNB is gevraagd een uitvoeringstoets te doen. In haar reactie hierop schrijft DNB dat zij in staat is om toezicht te houden en dat de extra capaciteit die dit vergt vooralsnog binnen het lopende kostenkader wordt opgevangen.
- In haar advies geeft ATR het ontwerp wetsvoorstel het dictum 1 (indienen), zonder adviespunten. ATR is positief over de lastenluwe implementatie.
- Er zijn 5 consultatiereacties ingediend door de Nederlandse Vereniging voor Banken (NVB), het Verbond van Verzekeraars (VvV), Finnius, Clifford Chance (CC) en de *Bank Policy Institute and the Loan Markets Association* (BPI/LMA).
- Onder 'toelichting' zijn in een tabel de belangrijke opmerkingen en reacties daarop opgenomen. De consultatiereacties hebben geleid tot aanpassingen in het wetsvoorstel en uitbreiding van de memorie van toelichting.
- Na akkoord van de ministerraad wordt het ontwerpbesluit verzonden aan de Koning en de afdeling advisering van de Raad van State.

26/9

Toelichting

- De belangrijkste wijzigingen in CRD VI zien op de volgende onderdelen. Voor een uitgebreidere toelichting, zie de bijgevoegde nota (bijlage 7):
    - Een geharmoniseerd toezichtregime voor prudentieel relevante transacties van banken. Nederland kent al het vereiste van een verklaring van geen bezwaar van de toezichthouder voor dergelijke transacties.
    - Introductie van het begrip 'medewerker met een sleutelfunctie', waarvoor een toets op geschiktheid & betrouwbaarheid verplicht zal worden. Nederland kent al een 'tweede echelon' regime voor dit type werknemers. Dit regime wordt licht gewijzigd.
    - Een Europees geharmoniseerd regime op grond waarvan (behoudens enkele specifieke uitzonderingen) derde land ondernemingen (ondernemingen van buiten de EU) niet meer zonder een bijkantoor (of dochteronderneming) met vergunning diensten kunnen verlenen in de lidstaten, waaronder aan NL marktpartijen. Voorheen was dit wel toegestaan, zonder vergunning. Onduidelijk is hoe groot de impact hiervan precies zal zijn, omdat dit afhankelijk is van de wijze waarop dienstverlening nu is ingevuld en wat partijen zullen aanpassen in die dienstverlening in aanloop naar inwerkingtreding van dit regime op 11 januari 2027.
    - Aanscherping van vereisten aan de toezichthouders, door invoering van verplichte insiderregelingen en afkoelperiodes. DNB heeft al insiderregelingen en afkoelperiodes.
    - ESG-risico's worden integraal onderdeel van de vereisten m.b.t. de interne governance en risicobeheersing door banken.
- DNB geeft aan dat zij op basis van de implementatiewet goed toezicht kan houden. Omdat de invulling van sommige vereisten afhankelijk is van nadere uitwerking door de Europese toezichthouders is de schatting van de capaciteitsbenodigdheden met enige onzekerheid omgeven. Niettemin verwacht DNB dat zij die extra capaciteit kan opvangen binnen het huidige kostenkader.
- De ATR heeft in haar advies met name gekeken naar de lastenluwe wijze van implementatie. Ze concludeert dat de aanwezige lidstaatopties zo effectief mogelijk worden gebruikt.

Internetconsultatie en de reactie daarop

- Hieronder zijn schematisch de belangrijkste consultatiereacties en de reactie daarop/wijze van verwerking weergegeven. Meer technische opmerkingen zijn hier niet weergegeven. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel zijn alle reacties besproken.

Reactie internetconsultatie	**Reactie MinFin in MvT en evt. aanpassing**
Derde land bijkantoren	
Finnius en CC menen dat verduidelijkt moet worden dat de verplichting voor ondernemingen uit derde landen om een bijkantoor te vestigen alleen ontstaat als er opvorderbare gelden 'van het publiek' worden aangetrokken.	**Niet overgenomen.** De zinsnede 'van het publiek' betekent in de Nederlandse wetgeving 'van niet-professionele marktpartijen'. Toevoeging van die zinsnede zou tegen de tekst en de doelstelling van de richtlijn ingaan. Dit is toegelicht in de MvT.

Finnius vraagt of het regime voor dienstverlening uit derde landen (vergunningplicht en bijkantoorvereiste) ook gaat gelden voor het **aanbieden van effecten** (met name obligaties) door ondernemingen uit derde landen.	**In de MvT wordt naar aanleiding hiervan verduidelijkt dat het aanbieden van effecten is uitgezonderd van deze regels**. De Prospectusverordening (2017/1129) staat het toe om van buiten de EU effecten aan de te bieden op de Nederlandse markt, zolang er een door een toezichthouder goedgekeurde prospectus is uitgegeven die voldoet aan de vereisten van die verordening.
Prudentieel relevante transacties	
Met de consultatieversie van dit wetsvoorstel bleef één nationale verplichting tot het aanvragen van een verklaring van geen bezwaar bij de toezichthouder, in geval van een vennootschappelijke reorganisatie, ongewijzigd. De NVB en Finnius stellen dat dit niet in lijn is met de richtlijn, die het kader voor verklaringen van geen bezwaar op Europees niveau harmoniseert.	Aan deze reactie is opvolging gegeven. **De overgebleven nationale verplichting tot het aanvragen van een verklaring van geen bezwaar in geval van een vennootschappelijke reorganisatie van een bank vervalt.** In deze gevallen blijft er wel een verplichting gelden de toezichthouder te informeren.
Geschiktheid en betrouwbaarheid medewerkers met een sleutelfunctie	
De NVB, het VvV en Finnius hebben opmerkingen gemaakt over het **begrip medewerkers met een sleutelfunctie** en de verhouding tot functies zoals de hoofden van de risicobeheer- , compliance- en interne auditfunctie. Medewerkers met een sleutelfunctie moeten op grond van de richtlijn getoetst worden op geschiktheid en betrouwbaarheid.	Er is toegelicht dat de CRD-definitie 'medewerkers met een sleutelfunctie' **geen uitputtende opsomming** geeft, maar dat deze definitie alle medewerkers omvat onder het leidinggevend orgaan die invloed hebben op de leiding van de onderneming, waaronder de hoofden van de internecontrolefuncties en de financieel directeur, indien zij niet in het leidinggevend orgaan zitting hebben.
De NVB vraagt naar de reikwijdte van het begrip 'medewerkers met een sleutelfunctie' in het licht van de beloningsregels, specifiek in het licht van artikel 1:128 Wft met betrekking tot het terugvorderen van de variabele beloning indien er sprake is van staatssteun.	Om te voorkomen dat het stringente beloningsbeleid op meer medewerkers van toepassing wordt, is er na heroverweging voor gekozen om in artikel 1:128 Wft **de definitie van tweede echelon niet aan te passen naar de bredere definitie van medewerkers met een sleutelfunctie.**
ESG-risico's	
De NVB verzoekt rekening te houden met **ontwikkelingen rondom ESG-zaken**, als gevolg van de voorgenomen wijzigingen van Europese regelgeving inzake duurzaamheid (Omnibus voorstellen).	De lopende Europese onderhandelingen over duurzaamheidsregelgeving zijn niet van **invloed op de implementatie van de richtlijn.** De vereisten die geïmplementeerd moeten worden zijn voldoende helder, het toezicht op de naleving van de duurzaamheidsregelgeving is/wordt separaat geregeld. Eventuele samenloop in het toezicht op de naleving door banken, zal door de ECB en DNB meegenomen worden in de uitoefening van haar (doorlopende) toezicht.

Overig	
In twee gevallen is verzocht om **overgangsrecht**: bij het derde landen bijkantorenregime voor reeds bestaande overeenkomsten tussen Nederlandse marktpartijen en derde landen ondernemingen en overgangsrecht bij reeds in gang gezette verklaringen van geen bezwaar waarover nog geen besluit is genomen	Voor beide gevallen **is overgangsrecht opgenomen.**
De NVB maakt zich zorgen over de **gegevensuitwisseling tussen toezichthouders**	CRD bevat een geheel aan regels omtrent de vertrouwelijkheid van gegevens en de uitwisseling tussen toezichthouders, waarbij onder meer voldaan moet worden aan de AVG. Dat de CRD nu voorschrijft dat toezichthouders ook 'op eigen initiatief' gegevens kunnen delen, **leidt niet tot een continue gegevensstroom tussen autoriteiten,** nu deze deling altijd gebonden is aan een specifiek voorschrift tot uitwisseling.

Communicatie & *Politiek/bestuurlijke context*

- De nieuwe richtlijn heeft een zeer krappe implementatietermijn van 18 maanden. Dit betekent dat uiterlijk 10 januari 2026 de implementatie afgerond moet zijn. Het is aannemelijk dat deze termijn niet zal worden gehaald, al wordt ingezet op een voortvarend vervolg. Met de Europese Commissie wordt contact onderhouden over de voortgang, in de hoop dat een formele inbreukprocedure kan worden voorkomen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister
23/4

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

Internetconsultatie Implementatiewet kapitaalvereisten 2026

Datum
17 april 2025

Notanummer
2025-0000080832

Bijlagen
1. ontwerp wetsvoorstel
2. memorie van toelichting

Aanleiding

Het ontwerp voor de Implementatiewet kapitaalvereisten 2026 is gereed voor internetconsultatie. Dit voorstel implementeert de wijzigingen aan het toezichtkader voor banken dat volgt uit de richtlijn kapitaalvereisten.

Beslispunten

Wij adviseren u in te stemmen met het consulteren van het ontwerpwetsvoorstel.
Graag uw akkoord met:
1. openbare consultatie van het wetsvoorstel, gedurende 4 weken, via www.internetconsultatie.nl;
2. het namens u voorleggen van het wetsvoorstel aan:
    - DNB, voor een uitvoeringstoets; en
    - Het Adviescollege toetsing regeldruk, voor advies.

Kernpunten

- De richtlijn kapitaalvereisten (2013/36, CRD) is recentelijk gewijzigd (2024/1619, CRD VI) om hiermee de wijzigingen uit het finale Bazel 3-akkoord om te zetten in Europese wetgeving. Tegelijkertijd is ook de verordening kapitaalvereisten (575/2013, CRR) aangepast (2024/1623, CRR III). De uitvoering van de CRR III is reeds afgerond met een uitvoeringsbesluit, onderhavig wetsvoorstel voorziet in implementatie van CRD VI.
- De belangrijkste wijzigingen met de CRD VI:
    - Vereisten voor voorafgaande toestemming van de toezichthouder voor bepaalde, prudentieel relevante, transacties van banken worden geharmoniseerd;
    - Verdere harmonisatie van toetsing op geschiktheid/betrouwbaarheid van personen met een 'sleutelfunctie'[1] binnen een bank;
    - ESG-risico's[2] krijgen een belangrijke plek in interne governance en risicobeheersing van banken en zij moeten ESG-plannen opstellen;
    - Harmonisatie van vereisten aan bijkantoren van derdelandondernemingen die bancaire diensten willen verrichten in Nederland;

[1] Personen die invloed hebben op het bestuur van een bank, maar geen deel uitmaken van het leidinggevend orgaan. Bijvoorbeeld hoofd van de interne controlefunctie.
[2] Ecologische, sociale en governancerisico's.

25/4

    - Vereisten voor de toezichthouder (DNB) met betrekking tot insiderregelingen en afkoelingsperiodes.
- Het onderhavige wetsvoorstel voorziet in implementatie van deze wijzigingen door aanpassing van de Wet op het financieel toezicht en de Bankwet 1998.
- De richtlijn voorziet in verschillende lidstaatopties. Voorgesteld wordt gebruik te maken van twee lidstaatopties, die voorzien in een meer proportionele toepassing van de vereisten voor de toezichthouder en banken (zie toelichting). De regeldruk die voortvloeit uit het onderhavige voorstel, vloeit rechtstreeks voort uit de richtlijn: beoogd is te voorzien in 'lastenluwe implementatie'.

Toelichting

Belangrijkste wijzigingen CRD VI en implementatiewetsvoorstel

- In Nederland kennen we een regime voor bepaalde transacties die banken kunnen aangaan, zoals bijvoorbeeld een fusie of overname. Daarvoor dient een verklaring van geen bezwaar (vvgb) van DNB verkregen te worden. De toestemmingsvereisten voor dit type transacties worden nu op Europees niveau geharmoniseerd. Het Nederlandse kader kan op grond van de richtlijn in grote lijnen in stand blijven.
- Op grond van CRD VI dienen medewerkers van een bank met een sleutelfunctie op geschiktheid en betrouwbaarheid te worden getoetst. In Nederland bestond al een dergelijk vereiste voor het 'tweede echelon' binnen een bank of beleggingsonderneming onder de verordening kapitaalvereisten. Deze groep personen dient op grond van de richtlijn nu beperkt te worden uitgebreid.
- CRD VI introduceert een nieuw regime voor bijkantoren van ondernemingen uit derde landen die in Nederland bancaire diensten willen verrichten. Door deze ondernemingen in derde landen moet in Nederland een bijkantoor worden opgericht, voordat zij in Nederland deposito's kunnen aantrekken of leningen en garanties kunnen verstrekken. Daarnaast moet het bijkantoor over een vergunning van DNB beschikken en aan verschillende vereisten voldoen, waaronder kapitaal- en liquiditeitsvereisten, vereisten met betrekking tot risicobeheer en vereisten met betrekking tot het bestuur van een bijkantoor. Veel vereisten die voorheen golden voor de moederonderneming van een dergelijk bijkantoor, gelden voortaan voor het bijkantoor in Nederland zelf. In Nederland zijn er momenteel twee bijkantoren. Deze zullen uiterlijk halverwege 2027 moeten voldoen aan de nieuwe vereisten om hun vergunning te behouden.
- DNB moet als toezichthouder verplicht de insiderregeling aanpassen en afkoelingsperiodes inregelen, indien een DNB-directielid of -medewerker die toezicht hield op ondernemingen wil overstappen naar een bank, naar een onderneming die aan een bank diensten verleent of naar lobbyorganisaties.
- ESG-risico's zijn opgenomen in de CRD-bepalingen over de interne governance en risicobeheersing van banken. Hiermee wordt beoogd dat ESG-risico's beter worden beheerst. Banken moeten plannen opstellen hoe ze ESG-risico's op de korte, middellange en lange termijn beheersen. Deze plannen lijken op, maar zijn niet hetzelfde, als de plannen die opgesteld moeten worden op grond van de CSRD en CSDDD. De richtlijn voorziet in een vrijstelling van deze verplichting voor kleine en niet-complexe banken.

Lidstaatopties

- In de CRD is een aantal lidstaatopties opgenomen. Deze worden in paragraaf 4.2 van de memorie van toelichting toegelicht. Hieronder zijn ze schematisch weergegeven.

Lidstaatoptie	**Wel/niet toegepast**	**Redenatie**
Afkoelingsperiodes van 3 maanden voor werknemers toezichthouder die bij een concurrent van de ondertoezichtstaande instelling gaat werken	Niet toegepast	Beperkt DNB in de mogelijkheid om afkoelingsperiodes proportioneel vast te stellen.
Afkoelingsperiodes voor werknemers toezichthouder verlagen van 6 naar 3 maanden	Wel toegepast	Arbeidsmarkt is bijzonder krap, waardoor kortere periodes beter zijn voor de aanwas van nieuw en gespecialiseerd personeel.
Bijkantoren onderwerpen aan volledig bankenregime	Niet toegepast	De voorgeschreven vereisten zijn al strikt voor bijkantoren, dus geen noodzaak om nog zwaardere vereisten voor te schrijven.
Dwangsommaxima verhogen	Niet toegepast	De voorgeschreven maxima zijn al hoog, dus geen noodzaak om hogere maxima vast te stellen.
Dwangsommen per week of maand opleggen in plaats van per dag	Niet toegepast	De Algemene wet bestuursrecht schrijft geen periode voor maar laat dit aan de toezichthouder. Deze lidstaatoptie komt dus al tot uiting in het nationale recht.
Proportionaliteit strategieherziening	Wel toegepast	Voor kleine en niet-complexe banken is gebruik gemaakt van de lidstaatoptie om de termijn voor herziening van de strategieën voor omgang met ESG-risico's op twee jaar te zetten. Voor reguliere banken is de meest uiterste termijn gekozen die voor deze groep banken mogelijk is (twee jaar) in plaats van een kortere termijn die voor deze banken ook mogelijk zou zijn, van bijv. 1 jaar.
Ex-post toetsen geschiktheid als er snel een bestuurder aangesteld moet worden	Niet toegepast	Niet relevant voor Nederland, omdat geschiktheid altijd ex-ante getoetst wordt door de toezichthouder.

Regeldruk

- Bij de implementatie zijn er geen nationale keuzes gemaakt die van invloed zijn op de regeldruk. Uit de richtlijn zelf volgen wel regeldrukkosten, die voor het totaal geschat worden op initieel € 1.55 – € 2.78 miljoen en structureel €

581.000 – € 1.16 miljoen voor de gehele bankensector.[3] Per onderneming komt dat neer op ~ € 40.000 incidenteel en ~ € 20.000 structureel. Het merendeel van deze kosten komt doordat er weliswaar al veel gedaan wordt met ESG-risico's op grond van o.a. richtsnoeren van de ECB en EBA, maar CRD VI vereist dat ESG-risico's verder in de interne governance en risicobeheersing worden ingevoerd. Dit vergt nieuwe, specialistische kennis en mogelijk ook personeel.

- De daadwerkelijke kosten zullen hoogstwaarschijnlijk lager uitvallen, omdat voor de berekening van de bedragen vaak is uitgegaan van maximale belasting en inzet door hoogopgeleid personeel. Het is de vraag of dat in de praktijk echt nodig is. Ook zal na verloop van tijd de belasting kleiner worden voor bijvoorbeeld het terugkerend opstellen van ESG-plannen. Kleine en niet-complexe banken zullen lagere kosten hebben omdat zij aan minder vereisten hoeven te voldoen.
- Daarnaast is er op onderdelen ook sprake lastenverlichting, doordat er bijvoorbeeld minder vvgb's aangevraagd moeten worden, omdat bepaalde drempelwaardes daarvoor op grond van CRD VI verhoogd zijn t.o.v. de huidige Nederlandse regelgeving.

Vervolgproces

- Het merendeel van de CRD VI wordt geïmplementeerd met het onderhavige ontwerp-wetsvoorstel. Daarnaast zullen er nog een algemene maatregel van bestuur en ministeriële regeling worden opgesteld. De implementatiedeadline voor de CRD VI is kort (18 maanden) en eindigt op 10 januari 2026. Het streven is om het wetsvoorstel in het najaar van 2025 in te dienen bij de Tweede Kamer, na consultatie (dit voorjaar) en advisering door de Raad van State (deze zomer).
- In dit wetsvoorstel worden ook enkele aanpassingen meegenomen die volgen uit Richtlijn (EU) 2024/2994 (de EMIR 3-richtlijn), omdat de EMIR 3-richtlijn dezelfde artikelen wijzigt als de CRD VI. De implementatiedeadline van de EMIR 3-richtlijn is 25 juni 2026, die naar verwachting ruim wordt gehaald.
- Een eerdere versie van dit ontwerp wetsvoorstel is afgestemd met DNB. Gedurende de consultatieperiode zal verdere afstemming met DNB plaatsvinden, onder meer over de reikwijdte van de bepalingen die betrekking hebben op de onafhankelijkheid van de toezichthouder (insiderregeling en afkoelingsperiodes).
- Daarnaast zal DNB om een uitvoeringstoets worden gevraagd.

Politiek/bestuurlijke context

Indachtig het regeerakkoord vindt de implementatie zo lastenluw mogelijk plaats.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

[3] Dit is berekend met als uitgangspunt 35 banken en 15 holdings die allemaal moeten voldoen. Mogelijk zijn het aantal holdings dat onder de vereisten zal vallen minder, waardoor ook het totaalbedrag lager zal uitvallen.